

VARBERGS
KOMMUN

ANMÄLAN

1 (7)

Om miljöfarlig verksamhet - Lantbruk
enligt 9 kap 6 § miljöbalken

Anmälan avser

- Ny verksamhet
 Förändring av befintlig verksamhet
 Ny ägare

Datum för övertag: _____ Verksamheten hette tidigare: _____

Sökanden

Fastighetsägare (om annan än sökanden)

Namn:	Namn:
Adress:	Adress:
Postadress:	Postadress:
Personnr/Org.nr:	Personnr/Org.nr:
Telefon dagtid:	Telefon dagtid:
E-post:	E-post:

Fastighetsuppgifter

Fastighetsbeteckning:	Fastighetens adress:
Antal bostäder inom 500 m. från stallar/ brukningscentra:	Har alla ägare till bostäder inom 500 m. underrättats (vid ändring eller ny verksamhet): ☐ Ja ☐ Nej
Finns detaljplanlagt område inom 500 m. avstånd från gård eller brukningsareal: ☐ Ja ☐ Nej	Ligger gård eller brukningsareal inom vattenskyddsområde? ☐ Ja ☐ Nej

Djurhållning

Djurslag	Antal djurplatser före förändring	Antal djurplatser efter förändring	Antal djurenheter efter förändring
Amkor, dikor			
Mjök- + sinkor			
Kalvar < 6 mån			
Ungnöt 6-12 mån			
Ungnöt > 12 mån			
Får/getter			
Lamm/killingar < 6 mån			
Hästar			

Senast reviderad 2017-10-27

POSTADRESS
Varbergs kommun

BESÖKSADRESS
Drottninggatan 17

TELEFON
0340-880 00

ORGANISATIONSNUMMER
210000-1249

E-POSTADRESS
mhn@varberg.se

432 80 Varberg

TELEFAX
0340-69 70 55

WEBBPLATS
www.varberg.se

Djurslag forts.	Antal djurplatser före förändring	Antal djurplatser efter förändring	Antal djurenheter efter förändring
Suggor			
Slaktsvin > 12 v			
Värphöns			
Unghöns < 16 v			
Slaktkycklingar			

Totalt antal djurenheter: _____

Uppgifter om olika djurslag

Svin	
Antal omgångar slaktsvin per år:	Tillsätts fytas i fodret? ☐ Ja ☐ Nej
Fjäderfä	
Antal omgång slaktkycklingar/unghöns per år:	Tillsätts fytas i fodret? ☐ Ja ☐ Nej
Värphöns ☐ Inredda burar ☐ På golv eller gräs	Typ av utgödslingssystem och intervall:
Nötkreatur	
Mjölkkavkastning (kg/ko och år):	Mjölktank Kg köldmedia: _____ Typ av köldmedia: _____
Beskriv hur drivningsgångar och rasthagar kommer att utformas (ev. hårdgöras) och skötas:	

Lagring av stallgödsel

Djurslag	Antal djur med			
	Fastgödsel + urin	Kletgödsel	Flytgödsel	Djupströ
Amkor, dikor				
Mjolk- + sinkor				
Kalvar < 6 mån				
Ungnöt 6-12 mån				
Ungnöt > 12 mån				
Får/getter				
Lamm/killingar < 6 mån				
Hästar				

Djurslag forts.	Antal djur med			
	Fastgödsel + urin	Kletgödsel	Flytgödsel	Djupströ
Suggor				
Slaktsvin > 12 v				
Värphöns				
Unghöns < 16 v				
Slaktkycklingar				

Totalt behov av lagringsutrymme för stallgödsel

Fastgödsel: _____ m³ Urin: _____ m³ Flyt-/kletgödsel: _____ m³ Djupströ: _____ m³
 Till anmälan ska du bifoga en beräkning på hur stort lagringsutrymme som behövs för gödseln.

Tillgängligt eget lagringsutrymme för stallgödsel			
Flytgödselbehållare			
Antal:	Storlek, m ³ (var för sig)	Tak? ☐ Ja ☐ Nej	Påfyllning under täcke? ☐ Ja ☐ Nej
Urinbehållare			
Antal:	Storlek, m ³ (var för sig)	Tak? ☐ Ja ☐ Nej	Påfyllning under täcke? ☐ Ja ☐ Nej
Gödselplatta/fastgödsellagring			
Antal:	Storlek, m ³ (var för sig)	Tak? ☐ Ja ☐ Nej	Påfyllning under täcke? ☐ Ja ☐ Nej
Djupströgödsel lagras i stallet? ☐ Ja ☐ Nej		Lagras gödsel i stuka i fält? ☐ Ja ☐ Nej	
Tillgängligt lagringsutrymme i stall: _____ m ³		Lagringstid i fält: _____	
Fast-/djupströgödsel lagras på annat sätt (ex. container, släpkärra), beskriv:			

Hyrd lagringskapacitet kommer att finnas för

Gödseltyp: _____ Mängd: _____ m³ Fastighet: _____

Gödseltyp: _____ Mängd: _____ m³ Fastighet: _____

Gödseltyp: _____ Mängd: _____ m³ Fastighet: _____

Gödseltyp: _____ Mängd: _____ m³ Fastighet: _____

Spridningsareal och betesmark

Totalt behov* av spridningsareal för stallgödsel: _____ ha (*beräknat på max 22 kg fosfor/ha och år)

Till anmälan ska bifogas en beräkning på hur mycket spridningsareal som behövs för gödseln.

Tillgänglig spridningsareal			
Ägd eller arrenderad mark			
Hektar	Fastighet	Hektar	Fastighet
Betesmark			
Hektar	Fastighet	Hektar	Fastighet
Spridningsareal med spridningsavtal			
Hektar	Fastighet	Markägare	

Spridning och transport av gödsel

Gödselspridning av flytgödsel/urin kommer att ske med: ☐ Bredspridare ☐ Band-/slangspridare ☐ Myllningsaggregat ☐ Annat: _____ ☐ Spridning utförs med egen spridare ☐ Spridning utförs av maskinstation Ange hur ev. långväga gödseltransporter (> 2 km) kommer att ske (transportsätt och transportör): Beskriv när gödselspridning sker till olika grödor (vårspridning, höstspridning – tidig/sen): Kommer stallgödsel att lämnas till annan? ☐ Nej ☐ Ja, mängd: _____ Till vem? _____

Kommer stallgödsel eller något av följande organiska gödselmedel tas emot? Om ja: Fyll i tabellen nedan. Uppgifter om kväve- och fosforinnehåll ska bifogas anmälan.

Mottagning av andra gödselmedel		
Typ	Mängd	Leverantör
Stallgödsel		
Avloppsslam		
Biogödsel		
Ben-/blodmjöl		
Kompost		

Typ	Mängd	Leverantör
Annat:		

Analyser och kontroll

Har markkartering gjorts? Ja År: _____ Nej Avses att utföras, när? _____

Görs gödselanalys? Ja : Kväve Fosfor Vilken typ av analys? _____

Nej Om ja: Hur ofta? _____

Anlitas växtodlingsrådgivare? Ja Vem? _____ Nej

Har växtnäringsbalans utförts? Ja När? _____ Nej

Avlopp och spillvatten

Diskvatten från mjölkkrum och grop leds till: _____ Ej aktuellt

Avloppsvatten från personalutrymme leds till: _____ Ej aktuellt

Avlopp från spolplattor leds till: _____ Ej aktuellt

Pressvatten från plansilo leds till: _____ Ej aktuellt

Spolvatten från stallar leds till: _____ Ej aktuellt

Vattenvård

Intill vilka vattenförekomster har du spridningsareal, och vilken status har dessa?

Vattenförekomst 1 (namn): _____ Status: God Måttlig Dålig

Om statusen är måttlig/dålig, vad avgör klassningen (t.ex. näringsämnen): _____

Vattenförekomst 2 (namn): _____ Status: God Måttlig Dålig

Om statusen är måttlig/dålig, vad avgör klassningen (t.ex. näringsämnen): _____

Vattenförekomst 3 (namn): _____ Status: God Måttlig Dålig

Om statusen är måttlig/dålig, vad avgör klassningen (t.ex. näringsämnen): _____

Avfall

Farligt avfall (beräknade, ungefärliga mängder)		
Avfall	Kg/år	Mottagare
Oljeavfall		
Färg-, lackavfall, lösningsmedel		
Blybatterier		
Lysrör		
Oljefilter		

Avfall	Kg/år	Mottagare	
Bekämpningsmedelsrester			
Läkemedelsrester, kanyler			
Övrigt:			
Övrigt avfall (beräknade, ungefärliga mängder)			
Avfall	Kg/år	Mottagare	Transportör
Plastavfall			
Bygg- och rivningsavfall, schaktmassor			
Metallskrot			
Wellpapp, förpackningar			
Kadaver			
Övrigt:			
Beskriv hur farligt avfall hanteras och förvaras (ange skyddsåtgärder som finns för att förhindra läckage till mark och brunnar):			

Buller

Beskriv möjliga bullerstörningar (ljudalstrare, typ av ljud samt tider som buller pågår, t.ex. hötorkar/ventilationsfläktar, maskiner, ensilagetorn):
Beskriv eventuella bullerdämpande åtgärder som vidtagits eller avses vidtas för att minska störningar:

Kemiska produkter

Finns cistern för lagring av diesel/eldningsolja? Ja Nej Antal: _____

Cisternnummer	Innehåll	Volym, m ³	Besiktigad, år	Besiktningintervall
1				6 år ☐ 12 år ☐
2				6 år ☐ 12 år ☐
3				6 år ☐ 12 år ☐

Om verksamheten har fler cisterner, bifoga uppgifter om dessa

Vilka kemiska produkter används i verksamheten? (Ex. motorolja, hydraulolja, diesel, rengöringsmedel, desinfektionsmedel, bekämpningsmedel, o.s.v.):
--

Övriga upplysningar

Ange om du genomgått någon miljöutbildning, deltar i LRF:s miljöhusesyn, eller andra uppgifter som kan ha betydelse ur miljösynpunkt:

Avgift

För handläggning av ansökan tas en avgift ut enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige som justeras årligen. Ansökan för ormhällning är avgiftsfri.

Bilagor

Till anmälan ska du bifoga:

- Ifylld lista med förslag på åtgärder för minskat näringsläckage, se bilaga 1 till denna blankett
- Kväveutlakningsberäkning och en översiktlig bedömning av inverkan på fosforförlusterna från verksamhetens odling. Beräkningen ska minst omfatta de kommande 5 åren, helst en växtföljd. Kväveutlakning beräknas enklast med hjälp av dataprogrammet Vera, som finns hos Jordbruksverket.
- En karta som visar översiktliga jordartsförhållanden (jordart och näringsinnehåll, t.ex. senaste markkartering) för spridningsarealen och berörda ytvattenförekomster. Områden med extra stor erosionskänslighet eller behov av renovering eller underhåll av diken ska vara markerade.
- Situationsplan (ska visa byggnader, gödsellagring, placering av cistern, ev. siloanläggningar)
- Karta över spridningsareal under eget bruk och ev. kontrakterad. På kartan ska vattendrag, brunnar och bostadstomter i närheten av spridningsarealen markeras.
- Beräkning av lagringsbehov av stallgödsel, enligt 4a § SJVFS 2004:62
- Beräkning av behov av spridningsareal
- Kopia på gödsel-/spridningsavtal (ska innehålla uppgifter om storleken på den areal som upplåts eller den mängd gödsel som avses)
- Växtodlingsplan (val av gröda, beräkning av kvävebehov samt gödselgivor ska kunna utläsas)
- Senaste växtnäringsbalans (om sådan gjorts)

Upplysningar

Anmälan ska skickas in i god tid innan verksamheten beräknas starta. Kompletta handlingar medför en kortare handläggningstid.

Underskrift

Ort och datum:	
Namnunderskrift:	Namnförtydligande:

Ovan lämnade personuppgifter hanteras enligt personuppgiftslagen. Uppgifterna behövs för att administrera ärendet hos miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. Registrerad har rätt att, efter skriftlig ansökan, en gång per år få veta hur uppgifterna behandlats och få rättelse av dem. Ansökan ställs till adressen nedan. Information lämnas av personuppgiftsombud på miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

Varbergs kommun, Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, 432 80 Varberg. Tel 0340-880 00

Ifylld blankett skickas till: Varbergs kommun
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
432 80 Varberg

Denna sida kan behållas

Anmälan om miljöfarlig verksamhet - lantbruk

För jordbruksverksamheter finns diverse regler, inte minst i föreskrifterna om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (2004:62). För större jordbruksverksamheter råder anmälnings- och tillståndsplikt. Nedan anges kort vilken lagstiftning som är tillämplig.

En jordbruksverksamhet är att betrakta som miljöfarlig verksamhet, enligt miljöbalken 9 kap. 1§. I begreppet jordbruk innefattas såväl växtodling som djurhållning med stallbyggnader, lagringsutrymmen etc. på samma brukningsenhet. Om samma verksamhetsutövare bedriver djurhållning på flera fastigheter, som är åtskilda från varandra, måste hänsyn tas till om besättningarna är fristående enheter eller ska betraktas som en.

Anmälningsplikt

En anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter får inte bedrivas utan att vara anmäld till tillsynsmyndigheten (miljö- och hälsoskyddsförvaltningen). Att ändra en sådan verksamhet är också anmälningspliktigt om ändringarna är av betydelse ur störningssynpunkt.

En djurenhet avser

1 mjölkko, som mjölkko räknas även sinko,	100 kaniner,
6 kalvar, en månad eller äldre, med kalv avses ett	100 värphöns,
nötkreatur upp till sex månaders ålder,	200 unghöns upp till 16 veckors ålder,
3 övriga nöt, sex månader eller äldre,	200 slaktkycklingar,
3 suggor, betäckta gyltor räknas som suggor,	100 kalkoner, gäss eller ankor
10 slaktsvin eller avelsgaltar, 12 veckor eller äldre,	10 får eller getter
gyltor som inte är betäckta räknas som slaktsvin,	40 lamm eller killingar,
1 häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder,	10 minkhonor

Vad en anmälan ska innehålla

En anmälan ska göras i god tid innan åtgärden vidtas. Anmälan ska vara skriftlig och den ska ges in till den kommunala nämnden. Anmälan ska innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma den miljöfarliga verksamheten eller åtgärdens art, omfattning och miljöeffekter. I den utsträckning som behövs i det enskilda fallet ska en anmälan också innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken.

När ett anmälningsärende sedan är tillräckligt utrett, ska den myndighet som handlägger ärendet meddela föreläggande om försiktighetsmätt eller förbud

Senast reviderad 2017-03-03

POSTADRESS
Varbergs kommun

BESÖKSADRESS
Drottninggatan 17

TELEFON
0340-880 00

ORGANISATIONSNUMMER
210000-1249

E-POSTADRESS
mhn@varberg.se

432 80 Varberg

TELEFAX
0340-69 70 55

WEBBPLATS
www.varberg.se

enligt miljöbalken om det behövs, eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd. Om sådana åtgärder inte beslutas ska myndigheten underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida.

Allmänna hänsynsregler

I andra kapitlet i miljöbalken hittar man vad som kallas "Hänsynsreglerna". Det är sådana förpliktelser som ska iakttas av alla som bedriver, eller avser bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd. Syftet med reglerna är framför allt att förebygga negativa effekter och att miljöhänsynen i olika sammanhang ska öka. Man kan kort sammanfatta 2-8 §§ i kapitlet så här:

Bevisbördsregeln – verksamhetsutövaren ska visa att hänsynsreglerna följs och att skyddsåtgärderna är tillräckliga.

Kunskapskravet – man ska veta vad man gör så att man inte stör.

Försiktighetsprincipen – redan risken för negativ påverkan innebär en skyldighet att vidta skyddsåtgärder och andra försiktighetsåtgärder.

Principen om att använda bästa möjliga teknik – för yrkesmässig verksamhet, omfattar både den teknologi som används, anläggningens konstruktion, utformning, byggnation, underhåll, ledning och drift samt utvecklingen.

Lokaliseringsprincipen – man ska välja den plats som är lämpligast för miljö och hälsa.

Hushållningsprincipen – man ska hushålla med råvaror och energi.

Kretsloppsprincipen – man ska återanvända och återvinna produkter och material.

Produktvalsprincipen eller utbytesregeln – man ska välja sådana kemiska produkter och biotekniska organismer som är minst skadliga för miljö och hälsa.

Ansvar för att avhjälpa skador eller förorenaren betalar – skador ska avhjälpas, även sådana som orsakats tidigare.

Skälighetsregeln – det ska vara rimligt att följa de övriga hänsynsreglerna. Vid bedömning av skäligheten ska man väga nyttan med åtgärderna mot kostnaden för dem.

Egenkontroll

Den som bedriver anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet ska utföra så kallad **dokumenterad egenkontroll**, enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Följande ska då finnas nedskrivet:

- *Organisatoriskt ansvar* – vem som är ansvarig för de frågor som rör miljön, speciellt vad det gäller lagar och föreskrifter.
- *Kontroll av utrustning m.m.* – rutiner för löpande kontroll av utrustning för drift och kontroll, t.ex. besiktning av dieseltank och mjölk tank (köldmedia), funktionstest av spruta, kontroll av gödselvärdsanläggning.
- *Bedömning av risker* – fortlöpande och systematiska undersökningar av riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt.
- *Driftstörningar* och liknande ska omgående rapporteras till tillsynsmyndigheten.
- *Kemikalieförteckning* – lista på de kemikalier som används i verksamheten och som kan innebära risker för hälsa eller miljö. Säkerhetsdatablad ska finnas för kemikalier som används i yrkesmässig verksamhet.

Förslag på åtgärder för att minska näringsläckage från jordbruksmark

Kryssa i de åtgärder i listan nedan som du redan tillämpar i verksamheten idag eller avser att tillämpa i fortsatt verksamhet. Det finns även en kolumn där du kan kommentera om det finns någon anledning till varför åtgärderna inte borde tillämpas/är aktuella i ditt fall eller t.ex. hur ofta/på hur stor areal du tillämpar en åtgärd.

Åtgärd för att minska näringsläckage	Förklaring	Tillämpas redan	Kommentar
Permanent gräsbevuxna ytor på åkermark	<i>Permanent bevuxen mark läcker betydligt mindre växtnäring än öppen odling där jordbearbetning sker årligen. Hur stor del av din brukade areal har vall, träda eller bete?</i>		
Reducerad jordbearbetning och tidsanpassad jordbearbetning	<i>Ex. plöjningsfri odling eller direktsädd, ej jordbearbetning vid ogynnsamma förhållanden (för blött). Även vårplöjning.</i>		
* Vegetationstäcke, "grön mark" höst och vår, t.ex. fånggrödor	<i>Eftersom det största näringsläckaget sker under höst och vinter är det förutom vårplöjning och vall enligt ovan även bra att så i fånggröda. Speciellt bra nytta gör detta i grödor som gödslas mycket, t.ex. majs och potatis. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen anser att man bör ha minst 70 % fånggröda i majs och efter potatis skördad före den 1 oktober. Det kan också gå bra att ha höstsädd som alternativ till fånggröda.</i>		
* Vegetationstäcke och dränerade, hårdgjorda ytor i beteshagar	<i>Vid kraftigt betetryck kan stora delar av betesfällorna sakna växttäcke. Näringsämnen kan lättare infiltrera ner till grundvattnet eller avgå genom ytavrinning om det inte finns ett växttäcke som kan stoppa upp och bryta ner dem. Djurbeläggningen på mark får inte vara högre än att minst 80 % av växttäcket kan hållas intakt i hagar och marken bör vara bra dränerad. Om det inte är möjligt att hålla växttäcket i gott skick, t.ex. i mindre rasthagar eller drivninggångar, ska dessa hårdgöras och mockas.</i>		
* Undvika vallbrott under hösten	<i>Vid vallbrott frigörs stora mängder kväverikt växtmaterial som ökar utlakningen, speciellt på lätta jordar. Bäst är att bryta vallen på våren, men måste det göras under hösten är det viktigt att göra det så sent som möjligt. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen anser att vallen inte ska få brytas under perioden 1 aug-20 okt om det inte följs av höstsädd. För ekologiska gårdar bedöms behovet av ogräsbekämpning genom tidig höstplöjning i det enskilda fallet.</i>		

Bilaga 1 till Anmälan om miljöfarlig verksamhet – Lantbruk.

B

Konturplöjning	<i>Innebär att man inom backiga och sluttande områden plöjer vinkelrätt mot markens lutning, dvs. man följer nivåkurvorna vid plöjningen. Vattnet kan på så sätt bromsas upp mot tiltryggarna och minska vattnets hastighet. Aktuellt vid höstplöjning.</i>		
Anpassad gödsling och modern spridningsteknik		Tillämpas redan	Kommentar
Delad gödselgiva till spannmål under säsongen	<i>I spannmål och oljeväxter kan man tilläggsgödsla med kväve under växttiden beroende på behov istället för att lägga full gödselgiva i samband med sådd.</i>		
* Regelbunden provtagning och analys av flytgödsels växtnäringsinnehåll	<i>Spridning av flytgödsel ska baseras på aktuella analyser av gödsels kväve- och fosforinnehåll. Analys av kväve ska tas årligen, och analys av fosfor ska tas minst en gång vart tredje år. Analyserna ska tas i samband med första spridningen för året.</i>		
* Undvika gödselspridning under riskperioder (höst, vinter)	<i>Utöver ordinarie begränsningar i stallgödselspridning under höst- och vinter anser miljö- och hälsoskyddsförvaltningen att stallgödsel- och kvävespridning inte ska tillåtas till höstsädd under perioden 1 augusti-28 februari. För ekologiska gårdar bedöms behovet av höstgödsling i det enskilda fallet.</i>		
Undvika gödselspridning under riskperioder – ej sprida flytgödsel i vall under oktober	<i>Spridning av flytgödsel i vall sent på hösten kan medföra ökad risk för utlakning av kväve och fosfor och bör undvikas. (Gödselspridning är inte tillåten under perioden 1 nov-28 feb enligt SJVFS 2004:62. Det är inte heller tillåtet att sprida flytgödsel i vall under perioden 1 aug-31 okt om vallen inte är avsedd för övervintring och möjlig för skörd.)</i>		
* Reducera kväve- och fosforgivan	<i>Att minska gödselgivan minskar också risken för läckage. Detta kan göra stor skillnad i grödor som gödglas mycket. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen anser att en enskild giva med stallgödsel inte får överstiga 40 ton/ha.</i>		
* Undvika fosforgödsling på jordar med höga fosfortal	<i>Fosfortillförsel på jordar med högt fosfortal ökar risken för fosforläckage och kan heller inte anses nödvändigt för de flesta grödor. Spridning av stallgödsel eller andra organiska gödselmedel bör inte ske på P_{AL} V klassad mark och på P_{AL} IVb klassad mark bör bara så mycket fosfor tillföras som förs bort med grödan. Bedömning sker i det enskilda fallet. Om precisionsodling används så kan gödsling få ske ändå.</i>		

Bilaga 1 till Anmälan om miljöfarlig verksamhet – Lantbruk.

C

* Förbättrad teknik för flytande eller fast gödsel	<i>Kväveavgången minskar betydligt med användning av slangspredare eller myllningsaggregat för flytgödselspridning. Det får idag anses vara "bästa möjliga teknik" att använda någon av dessa. Spridning av flytgödsel med spegelspredare tillåts därför inte för C-verksamheter (> 100 djurenheter) eller växtodlingsgårdar > 100 ha. Nedmyllning istället för slangspredare eller bredspridning minskar även risken för näringsläckage via ytavrinning eller utlakning.</i>		
GPS-baserad gödsling	<i>Minskar dubbelkörning med ca 5 %</i>		
Styrfiler till GPS utefter markkartering	<i>Behovsstyrd gödsling</i>		
N-sensor	<i>Behovsstyrd gödsling</i>		
Kombi-gödsling	<i>Gödsling i samband med sädd minskar packningsskador, ökar växtnäringsutnyttjandet och minskar risk för näringsläckage via ytavrinning.</i>		
Optimera jord-pH och jordstruktur		Tillämpas redan	Kommentar
* Regelbunden markkartering, var 10e år	<i>Gödsling ska anpassas efter jordens näringsinnehåll och grödans fosforbehov. Kravet gäller alla som brukar mer än 10 ha och inte enbart har vall/bete.</i>		
Växtföljd	<i>Finns vall/bete/träda i växtföljden? Varieras växtföljden i syfte att förbättra/bevara jordstrukturen?</i>		
Strukturkalkning	<i>Kalkning av lerhaltiga jordar med aktivt kalk (t.ex. bränd eller släckt kalk) som bearbetas in i jorden, för att förbättra strukturen. Minskar erosion, binder fosfor och minskar fosforläckaget.</i>		
Tillsats av gips, CaSO ₄ ·2H ₂ O (till flytgödsel eller spridning direkt på fält)	<i>Gipset binder fosfor på liknande sätt som kalk och behåller det växttillgängligt. Om man tillsätter gips i gödselbehållaren sedimenterar gipset till botten och fosforhalten blir låg i övre delen av brunnen och högre i bottenslammet. Gödsling kan då ske utifrån behov på olika fält.</i>		

Bilaga 1 till Anmälan om miljöfarlig verksamhet – Lantbruk.

D

Vattenåtgärder		Tillämpas redan	Kommentar
* Spridningsfria zoner längs vattendrag	<i>En minst 6 m. bred bevuxen, spridningsfri zon bör finnas intill öppna diken, vattendrag och sjöar. Zonen får brytas och förnyas en gång i växtföljden, dock högst en gång per fem år.</i>		
* Zoner till skydd mot ytavrinning	<i>En minst 6 m. bred bevuxen zon intill partier där dokumenterad risk för ytavrinning finns (t.ex. diken, vattendrag eller enligt fosforverktyget - kan vara i svackor, vid dräneringsbrunnar m.m.) för att begränsa ytavrinning av jordpartiklar. Zonen får brytas och förnyas en gång i växtföljden, dock högst en gång per fem år.</i>		
Våtmark och dammar för reduktion av kväve och fosfor som utjämningsmagasin	<i>Våtmarker och sedimentationsdammar gör att jordpartiklar som fosfor är bunden till sedimenterar på botten. Växter i dammen motverkar att flödet blir för snabbt och bottenslammet skölj med.</i>		
Kalkfilterdiken	<i>Återfyllnadsjorden över nylagd täckdikesledning medför snabb fosfortransport genom marken. Genom att blanda in osläckt kalk i jorden vid återfyllning binder man fosforen i genomrinnande vatten, som ett minireningsverk. Även strukturen förbättras på lerjordar vilket leder till bättre dräneringsfunktion.</i>		
Tvästegsdiken	<i>Ett tvästegsdike har, till skillnad från vanliga diken, utvidgade dikeskanter som ett slags trappsteg eller platåer på sidorna istället för helt släta sidor från dikesbotten till marknivå.</i>		
Leca-filter i dräneringssystemet.	<i>På fält med höga fosfortal och stora fosforförluster ("hot spots") kan man anlägga ett leca filter. Man gräver ut jord ned till 1 m. och fyller igen halva djupet med lecamaterial och lägger sedan jord uppepå som brukas som vanligt. Reningseffekten ligger mellan 46-74 % av totalfosfor.</i>		
Bättre foderutnyttjande		Tillämpas redan	Kommentar
Fytastillsats i fodret (svin och fjäderfä).	<i>Tillsats av enzymet fytas i fodret förbättrar smältbarheten för fytatbundet fosfor i spannmål. Djurens upptag ökar och mängden fosfor i träck minskar med upp till 25-30 % (svin).</i>		

Anpassad utfodring och fasutfodring.	<p><i>För att inte överfodra med fosfor, som ökar fosforinnehållet i stallgödseln, krävs en väl anpassad foderstyrning, analyser av mjölk och foder, foderberäkning och utfodringsssystem som möjliggör foderstyrning.</i></p> <p><i>Fasutfodring innebär att man anpassar utfodringen efter ändrade behov och stadier i produktionscykeln.</i></p> <p><i>För hästar bör en foderstat utföras efter analys av grovfodret och överutfodring av fosfor bör särskilt beaktas.</i></p>		
Övrigt		Tillämpas redan	Kommentar
Mockning och åtgärder i rast- och beteshagar	<p><i>Risken för näringsläckage är särskilt stor på ytor utan vegetation och belastningen blir stor på ytor där djur uppehåller sig - ofta vid utfodringsplatser, gödslingsytor och vid grindar. Näringsläckage kan minskas genom att ta bort gödsel och foderspill från hagen, begränsa utfodring i hagen vintertid, byta foderplats ofta, tillföra material vid utfodringsplatsen som binder fosfor i jorden och använda fosforfilter för att ta hand om fosfor i dräneringsvattnet.</i></p>		
(Egna förslag)			

* Vanliga krav på lantbruk inom avrinningsområde där vattenförekomsten inte uppnår god ekologisk status

Den här listan med åtgärder kommer främst från Jordbruksverkets rapport "64 åtgärder inom jordbruket för god vattenstatus" (2008:31). Inom ett projekt i Miljösamverkan Halland har miljöförvaltningarna i Halland under 2013-2014 arbetat med att ta fram dessa åtgärdsförslag och bedömningsgrunder för att minska näringsläckaget och övergödningen i vattendragen i Halland. Bedömningsgrunderna kommer att användas i alla kommuner i länet.